

Dönem : 3
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 871

5.1.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı ile Çorum Milletvekili Kemal Demirer'in, 5.1.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/752, 2/689)

5.1.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin
(b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı (1/752)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71 - 1527/11938

28 . 11 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 21.11.1972 tarihinde kararlaştırılan «5.1.1961 Tarih ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci Maddesinin (b) Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Ferid Melen

Başbakan

GEREKÇE

5.1.1961 tarih ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76 nci maddesinin (a) fıkrası gereğince, 1971 yılından itibaren Devlet Bütçesinin % 2'si oranında ayrılan ödenekler valilikler emrine gönderilmekte ve aynı kanun gereğince özel idare bütçesinden aynı maksat için ayrılan ödeneklerle bir fasılda birleştirilmektedir.

Söz konusu ödeneklerin % 70'i, aynı kanunun 78 nci maddesinin (a) fıkrasında yazılı «Köy, kasaba ve şehir ilköğretim kurumlarının ve öğretmen evlerinin yapım, tadil, esaslı onarım, her türlü ilk tesis ve okul eşyası, ders aletleri ile arsa ve arazi istisnâları masraflarına,» % 30'u ise aynı maddenin (b) fıkrasında sayılan «küçük onarımlar, okulların genel giderleri, yoksul öğrencilere parasız olarak verilecek okul kitapları ve ders levazımı bedeli, öğrencilerin giyecek, yiyecek noksanlarının telâfisi, esaslı hastalıkların tedavisi, bu kurumlar için gerekli bölge doktorları, sağlık memur ve hemşireleri, yapı işlerinde çalıştırılacak teknik elemanlarla, ilçe ilköğretim müdürlükleri bürolarında çalıştırılacak ücretli personelin ve okul müstahdemlerinin ücretleriyle, pansiyonlu ilkokulların ve tamamlayıcı kursların ve sınıfların masrafları gibi her türlü giderlerine sarf» olunması; kanunun 81 nci maddesi ise, 77 nci maddesine göre ayrılan % 30 ödenegini ancak

% 30'unun personel giderlerine ayrılmasına âmir bulunmaktadır. Bu sebeple, ilköğretim gelirlerinin ancak % 9'unun personel giderlerine ayrılması gerekmektedir.

Hal böyle iken, uygulama böyle olmamakta, kanun hükmü olan % 9'un çok daha üstünde ödemek personel giderlerine ayrılmaktadır.

Son iki yıllık uygulama şöyledir.

1. — 1970 mali yılında illere, 110 500 000 lira gönderilmiş ve ilköğretim müdürlükleri bürolarında çalıştırılan ücretli personel ve okul müstahdemlerinin ücretlerine 68 382 168 lira harcanmıştır.

2. — 1971 mali yılında da illere, 273 975 000 lira gönderilmiş, bunun 129 777 552 lirası, ilköğretim müdürlüklerinde çalıştırılan ücretli personel ve okul müstahdemlerinin ücretlerine ödenmiştir.

Özet olarak, son iki yıl içinde illere gönderilen toplam 384 475 000 liradan, 198 165 690 lirası personel giderlerine ödenmiştir. Bu da yatırımların gerçekleşmesini büyük ölçüde aksatmıştır.

Ayrıca, illerden alınan yazılardan; özel idare gelirlerinin kendi personel giderlerine yetmediği için sosyal hizmetler için gönderilen ödenegin takviye edilmesine imkân olmadığı ve yatırım ödeneginden personel giderlerine aktarılması zorunluluğu bulunduğu, hattâ, Milli Eğitim hizmetlerinde çalışan personele 3 - 4 ay gibi bir süre ücret ödenemediği, gelecek mali yıldan ödenegin gönderilmesinin beklendiği anlaşılmaktadır.

İkinci Beş Yıllık Plânın yıllık uygulamasını gösteren 1972 İcra Plânı ile de «ilkokul yatırımları için verilen ödeneklerin tamamının yatırımda kullanılabilmesini sağlamak üzere, 222 sayılı Kanunda değişiklik yapılması» önerilmiştir.

Yatırım ödeneginin plân hedeflerine uygun olarak harcanmasını ve plânda öngörülen derslik sayısının tamamının yapılmasını sağlamak, personelin haklı sızlanmalarını önlemek üzere yaklaşık olarak sayıları 10 000 kadar olan ilköğretim müdürlükleri bürolarında çalıştırılan ve çalıştırılacak olan ücretli personel ve okul müstahdemlerinin (yardımcı hizmetler sınıfında bulunanların) ücretlerinin Genel Bütçeden ödenmesinde kesin zorunluluk vardır.

Çorum Milletvekili Kemal Demirel'in, 5 . 1 . 1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi (2/689)

Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ankara

İlçe ilköğretim müdürlüklerinde çalıştırılacak ücretli personelin ve okul müstahdemlerinin ücretlerinin genel bütçeden ödenmesi için 5 . 1 . 1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla rica ederim.

29 . 5 . 1972

Çorum Milletvekili

K. Demirel

GEREKÇE

5 . 1 . 1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76 nci maddesinin (a) fıkrası gereğince, 1971 yılından itibaren Devlet Bütçesinin % 2'si oranında ayrılan ödenekler valilikler emrine gönderilmekte ve aynı kanun gereğince özel idare bütçesinden aynı maksat için ayrılan ödeneklerle bir fasılda birleştirilmektedir.

Söz konusu ödeneklerin % 70'i aynı kanunun 78 nci maddesinin (a) fıkrasında yazılı «Köy, kasaba ve şehir ilköğretim kurumlarının ve öğretmen evlerinin yapım, tadil, esaslı, onarım ve her türlü ilk tesis ve okul eşyası, ders aletleriyle arsa ve arazi istimlâkleri masraflarına,» % 30'u ise aynı maddenin (b) fıkrasında sayılan «Küçük onarımlar, okulların genel giderleri, yoksul öğrencilere parasız olarak verilecek okul kitapları ve ders levazımı bedeli, öğrencilerin yiyecek, giyecek noksanlarının telâfisi, esaslı hastalıkların tedavisi, bu kurumlar için gerekli bölge doktorları, sağlık memur ve hemşireleri, yapı işlerinde çalıştırılacak teknik elemanlarla, ilçe ilköğretim müdürlükleri bürolarında çalıştırılacak ücretli personelin ve okul müstahdemlerinin ücretleriyle, pansiyonlu ilkokulların ve tamamlayıcı kursların ve sınıfların masrafları gibi her türlü giderlerine sarf» olunması; kanunun 81 nci maddesi ise, 77 nci maddesine göre ayrılan % 30 ödenğin ancak % 30'unun personel giderlerine ayrılmasını âmir bulunmaktadır. Bu sebeple, ilköğretim gelirlerinin ancak % 9'unun personel giderlerine ayrılması gerekmektedir.

Hal böyle iken, uygulama böyle olmamakta, kanun hükmü olan % 9'un çok daha üstünde ödenek personel giderlerine ayrılmaktadır.

Son iki yıllık uygulama şöyledir.

1. 1970 malî yılında illere, 110 500 000 lira gönderilmiş ve ilköğretim müdürlükleri bürolarında çalıştırılan ücretli personel ve okul müstahdemlerinin ücretlerine 68 382 168 lira harcanmıştır.

2. 1971 malî yılında da illere, 273 975 000 lira gönderilmiş, bunun 129 777 522 lirası, ilköğretim müdürlüklerinde çalıştırılan ücretli personele ve okul müstahdemlerinin ücretlerine ödenmiştir.

Özet olarak, son iki yıl içinde illere gönderilen toplam 384 475 000 liradan, 198 165 690 lirası personel giderlerine ödenmiştir. Bunda yatırımların gerçekleşmesini büyük ölçüde aksatmıştır.

Ayrıca, illerden alınan yazılardan; özel idare gelirlerinin kendi personel giderlerine yetmediği için sosyal hizmetler için gönderilen ödenğin takviye edilmesine imkân olmadığı ve yatırım ödeneğinden personel giderlerine aktırılması zorunluluğu bulunduğu, hattâ, millî eğitim hizmetlerinde çalışan personele 3 - 4 ay gibi bir süre ücret ödenmediği, gelecek malî yıldan ödeneğin gönderilmesinin beklendiği anlaşılmaktadır.

İkinci Beş Yıllık Plânın yıllık uygulamasını gösteren 1972 icra plânı ile de «İlkokul yatırımları için verilen ödeneklerin tamamının yatırımda kullanılabilmesini sağlamak üzere, 222 sayılı Kanunda değişiklik yapılması» önerilmiştir.

Yatırım ödeneğinin plân hedeflerine uygun olarak harcanmasını ve plânda öngörülen derslik sayısının tamamının yapılmasını sağlamak, personelin haklı sızlanmalarını önlemek üzere» yaklaşık olarak sayıları 10 000 kadar olan ilköğretim müdürlükleri bürolarında çalıştırılan ve çalıştırılacak olan ücretli personel ve okul müstahdemlerinin (yardımcı hizmetler sınıfında bulunanların) ücretlerinin genel bütçeden ödenmesinde kesin zorunluluk vardır.

ÇORUM MİLLETVEKİLİ KEMAL DEMİRER'İN TEKLİFİ

5 . 1 . 1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5 . 1 . 1961 tarih ve 222 sayılı ilköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 78 - b)

İlçe ilköğretim müdürlüklerinde çalıştırılacak ücretli personelin ve okul müstahdemlerinin ücretleri genel bütçeden ödenir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Millî Eğitim ve Maliye bakanlıkları yürütür.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/752 - 2/689
Karar No. : 5

27 . 12 . 1972

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığımız tarafından komisyonumuza tevdi buyurulan, 5 . 1 . 1961 tarih ve 22 sayılı ilköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanunun tasarıyla aynı konuda olan Çorum Milletvekili Kemal Demirer'in kanun teklifi, ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Aynı konuda olan tasarı ve teklifin tevhidten görüşülmesine müzakereye esas olarakta Hükümet tasarısının incelenmesine karar verilmiştir.

Tasarı gerekçesinde izah edilen hususlar komisyonumuzca benimsenmiş ve maddelerin tetkikinde de tasarının aynen kabulüne komisyonumuzca karar verilmiştir.

Plân Komisyona tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
İstanbul
Prof. Dr. M. Yardımcı

Sözcü
Uşak
F. Uğrasoğlu

Kâtip
Uşak
Â. Turan
İmzada bulunamadı.

Ankara
M. Maden

Adıyaman
Z. Adıyaman

Aydın
M. K. Yılmaz
İmzada bulunamadı.

Balıkesir
M. Yılmaz

Bursa
İ. Öktem

Bursa
E. Mat
İmzada bulunamadı.

Çorum
K. Demirer

İstanbul
N. Eroğan

Kocaeli
S. Yahşi

Konya
S. Ergun

Konya
T. Y. Öztuna

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plân Komisyonu

Esas No. : 1/752 - 2/689

Karar No. : 242

3 . 4 . 1973

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan (5 . 1 . 1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı) ile, Çorum Milletvekili Kemal Demirel'in aynı mahiyetteki kanun teklifi, Millî Eğitim Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü.

Bilindiği üzere 222 sayılı Kanunun, İlköğretimin gelir, giderleri ve plânlama bölümünde, yer alan, 76 nci maddede İlköğretime ait gelir kaynakları gösterilmiştir. Aynı maddenin (a) fıkrasında her yıl Devlet gelirlerinin % 3'ünden az olmamak üzere Devlet Bütçesinden yapılacak yardımlar» denilmektedir. 77 nci maddede ise 76 nci maddenin (a) fıkrasına atıfta bulunularak «Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesinde açılacak özel fasla gelecek yıllara geçici taahhütler ve masraflar karşılığı olarak ilk on sene (1961 - 1971) Devlet gelirlerinin % 3'ünden ve ondan sonraki yıllarda ise % 2'sinden az olmamak üzere ödenek konulur.» denilmektedir.

77 nci maddede bu ödenek ve diğer gelirlerin % 70'inin münhasıran 78 nci maddenin (a) fıkrasında yazılı işlere, % 30'unun da aynı maddenin (b) fıkrasında gösterilen ihtiyaçlara sarf edileceği hükme bağlanmıştır.

Gelirlerin % 70'i ile, 78 nci maddenin (a) fıkrasında gösterilen, «Köy, kasaba ve şehir ilköğretim kurumlarının ve öğretmen evlerinin yapım, tadil, esashi onarım, her türlü ilk tesis ve okul esyası, ders aletleri ile arsa ve arazi istimlakleri masrafları» karşılanmaktadır. Geriye kalan % 30 ile 78 nci maddenin (b) fıkrasında belirtilen masraflar karşılanmaktadır. Ancak, sözü edilen fıkrada ilçe İlköğretmen Müdürlükleri bürolarında çalıştırılacak ücretli personelin ve okul müstahdemlerinin ücretleri de yer almaktadır.

Kanunun 77 nci maddesine göre ayrılan % 30 ödeneğin ancak % 9'unun personel giderlerine ayrılacağı öngörülmüşken, tatbikatta bu oranın üstüne çıktığı ayrıca tespit edilmiştir.

Gerek Komisyonunuzdaki görüşmeler ve gerekse ilgililerin izahatları ışığında, sözü edilen sakıncaları gidermek ve çalıştırılacak genel ve yardımcı hizmetler sınıfına dahil personelin aylıklarının genel bütçeden ödenmesini sağlamak gayesi ile hazırlanan tasarı ve teklifin birlikte mütalâa edilmesi ve görüşmelere tasarrufla esas alınması Komisyonumuzca uygun mütalâa edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasını değiştiren tasarrufla 1 nci maddesi, yürürlük ve yürütme ile ilgili tasarrufla 2 nci ve 3 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Yukarıda belirtilen maksatlar için vilâyetlere 1973 yılı Bütçesinden tahsis edilmiş olan ödeneğin biran önce yatırıma dönüştürülmesini sağlamak ve personel giderleri için haremhasını önlemek bakımından, tasarrufla Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi kararlaştırılmıştır.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip	
Niğde	Ankara	Çorum	Afyon K.
N. Çerezci	M. K. Yılmaz	A. Topçubaşı	H. Hamamcıoğlu
Aydın	Eskişehir	İsparta	İçel
M. Menteşe	İ. Anı	A. İ. Balım	C. Okyayuz
Manisa	Niğde	Trabzon	Yozgat
M. Ok	H. A. Kavurmacıoğlu	A. Şener	C. Sungur

İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5 . 1 . 1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5 . 1 . 1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 78 nci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 78. — b) Küçük onarımlar, okulların genel giderleri, yoksul öğrencilere parasız olarak verilecek okul kitapları ve ders araçlarının bedeli, öğrencilerin yiyecek, giyecek eksiklerinin giderilmesi, esaslı hastalıkların tedavisi, bu kurumlar için gerekli bölge doktorları, sağlık memuru ve hemşireleri, yapı işlerinde çalıştırılacak teknik elemanlarla, pansiyonlu ilkokulların ve tamamlayıcı kursların ve sınıfların masrafları gibi her türlü giderlerine harcanır.

Ancak, ilçe İlköğretim müdürlüklerinde ve ilkokullarda çalıştırılacak genel ve yardımcı hizmetler sınıfına dahil personelin aylıkları genel bütçeden ödenir.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

21 . 11 . 1972

Başbakan <i>F. Melen</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kitaplı</i>	Devlet Bakanı <i>İ. Arar</i>	Devlet Bakanı <i>Z. Baykara</i>
Devlet Bakanı <i>İ. Öztürk</i>	Adalet Bakanı <i>F. Alpaslan</i>	Millî Savunma Bakanı <i>M. İzmen</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Kubat</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>S. Özbek</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Ticaret Bakanı <i>N. Talû</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Karaöz</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Danışman</i>	Çalışma Bakanı <i>A. R. Uzuner</i>	Sa. ve Tek. Bakanı <i>M. Erez</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>N. Kodamanoğlu</i>
Turizm ve Tan. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>T. Toker</i>	Köy İşleri Bakanı <i>N. Sönmez</i>	Orman Bakanı <i>S. İnal</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>A. Karaküçük</i>			